புருஷ ஸூக்தம் (றுக்வேத)

```
ஓம் ஸஹஸ்ரஶீர்ஷா புருஷ: ஸஹஸ்ராக்ஷ: ஸஹஸ்ரபாத் |
ஸ பூமிம் விருவதோ வ்றுத்வா அத்யதிஷ்டத்தரும்குளம் || 1 ||
புருஷ ஏவேதம் ஸர்வம் யத்பூதம் யச்ச பவ்யம் |
உதாம்றுதத்வஸ்யேஶானோ யதன்னேனாதிரோஹதி || 2 ||
ஏதாவானஸ்ய மஹிமா&தோ ஜ்யாயாஶ்ச பூருஷ: |
பாதோ&ஸ்ய விஶ்வா பூதானி த்ரிபாதஸ்யாம்றுதம் திவி || 3 ||
த்ரிபாதூர்த்வ உதைத்புருஷ: பாதோ&ஸ்யேஹா&&பவாத்புன: |
ததோ விஶ்வம்வ்யக்ராமத் ஸாஶனானஶனே அபி || 4 ||
தஸ்மாத்விராடஜாயத விராஜோ அதி பூருஷ: |
ஸ ஜாதோ அத்யரிச்யத பஶ்சாத்பூமிமதோ புர: || 5 ||
யத்புருஷேண ஹவிஷா தேவா யஜ்ஞமதன்வத |
வஸன்தோ அஸ்யாஸீதாஜ்யம் க்ரீஷ்ம இத்மஶ்ஶாரத்தவி: || 6 ||
தம் யஜ்ஞம் பர்ஹஷி ப்ரௌக்ஷன் புருஷம் ஜாதமக்ரத: |
தேன தேவா அயஜன்த: ஸாத்யா றுஷயஶ்ச யே || 7 ||
தஸ்மாத் யஜ்ஞாத்ஸர்வஹுத: ஸம்ப்றுதம் ப்றுஷதாஜ்யம் |
பஶுூம்தாம்ஶ்சக்ரே வாயவ்யான் ஆரண்யான் க்ராம்யாஶ்ச யே || 8 ||
தஸ்மாத் யஜ்ஞாத்ஸர்வஹுத: றுச: ஸாமானி ஜஜ்ஞிரே |
சன்தாம்ஸி ஜஜ்ஞிரே த்ஸமாத் யஜுஸ்தஸ்மாதஜாயத் || 9 ||
தஸ்மாதஶ்வா அஜாயன்த: யே கே சோபயாதத: |
காவோ ஹ ஜஜ்ஞிரே தஸ்மாஜ்ஜாதா அஜாவய: ∥ 10 ∥
யத்புருஷம் வ்யதது: கதிதா வ்யகல்பயன் |
முகம் கிமஸ்ய கௌ பாஹூ காவூரூ பாதாவுச்யேதே ∥ 11 ∥
ப்ராஹ்மணோ&ஸ்ய முகமாஸீத் பாஹூ ராஜன்ய: க்றுத: |
ஊரு ததஸ்ய யத்வைஶ்ய: பத்ப்யாம் ஶுூத்ரோ அஜாயத ∥ 12 ∥
சன்த்ரமா மனஸோ ஜாத: சக்ஷோ: ஸூர்யோ அஜாயத |
முகாதின்த்ரஶ்சாக்னிஶ்ச ப்ராணாத்வாயுரஜாயத ∥ 13 ∥
```

```
னாப்யா ஆஸீதன்தரிக்ஷம் ஶ்ரீர்ஷ்ணௌ த்யௌ: ஸமவர்தத | பத்ப்யாம் பூமிர்திஶ்: ஶ்ரோத்ராத் ததா லோகாக்ம் அகல்பயன் || 14 || ஸப்தாஸ்யாஸன் பரிதய: த்ரி: ஸப்த ஸமித: க்றுதா: | தேவா யத்யஜ்ஞம் தன்வானா: அபத்னன்புருஷம் பஶுும் || 15 || யஜ்ஞேன யஜ்ஞமயன்த தேவாஸ்தானி தர்மாணி ப்ரதமான்யாஸன் | தே ஹ னாகம் மஹிமான: ஸசன்தே யத்ர பூர்வே ஸாத்யா: ஸன்தி தேவா: || 16 || ஓம் ஶான்தி: ஶான்தி: ஶான்தி: ஶான்தி: ஶான்தி: ||
```